Ч. 33 (9.864). Львів, четвер 12. жовтня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143 322.
Адреса тел.: „Діло—Львів".
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно в краю 2500 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 3000 н. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунія 50 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 3 000 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 100 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Львів, 11. жовтня 1922.

Міжнароднє положення. Останні тижні досить ясно зарисували контури міжнародного положення. На жаль, не можна сказати, щоби вони були корисні для укладу відносин у світі. Чинник далекосяглої політичної мудрости, розваги і рівноваги, репрезентований Англією, політично захитано. Навпаки, на перший плян виступив в останніх тижнях чинник політичної пристрасти, жагучого бажання насолоди і пімсти над своїми противниками, репрезентований Францією. Не слід закривати очі на те, що над европейським континентом в теперішньому моменті повіває трибарвний прапор рентієрської республики і брякотить зброя французького жуава.

З великої війни вийшла Англія все таки ослаблена — мимо територіяльних здобутків. Її гегемонію над світом обмежено в користь Америки і Франції. Знищення Росії і повалення та обезсилення Німеччини викликали економічну крізу в Англії. Безробіття і великі податки заострили внутрішнє положення. Усамостійнення кольоній, антианглійський настрій в музулманському світі, викликаний Францією і англійським змаганням знищити турецьку державу та зручно і вперто підсичуваний совітами, — все це створило англійським державним мужам безліч клопотів та — розуміється — не могло причинитися до зросту англійських впливів. Правда, Англія все таки лишилася величезною і могучою, але приневолена ділитися впливом в світі з Америкою, а в Европі і на Близькому Сході з Францією.

За те вплив Франції в останніх часах значно змішнився. Її найзавзятійший противник — Німеччина — лежить повалений у її стіп. Одночасно усуваючи інгеренцію Англії, Франція намагається безпосередньо залагодити справу репарацій з Німеччиною. Уклад „Штінес-Ліберзак" є першою спробою цього намагання. Вихід Росії на міжнародню арену, започаткований серйозно в Генуї, не лишився без впливу на зміну найбільш негативно під цим оглядом французької дипльоматії. Вкінці повна побіда французького ставленника Кемаля паші ще більше і різкійше зазначила зріст французьких впливів. Розуміється, поруч із степенуванням французьких впливів міцніє й позиція тих політичних комет, що кружляють біля французької звізди.

Тут особливо високо літає польська дипльоматія, яка думає, що теперішня хвиля найбільше надається до вирішення спірних з польської точки погляду проблем, а між ними й справи Сх. Галичини, розуміється — в польську користь. Оптимістична оцінка міжнародного положення, переведена на основі останніх подій на вул. Мйодовій у Варшаві, заставила п. Нарутовіча розписати вибори до польського сойму на територі Сх. Галичини і віднестися до держав Антанти за апробатою цього кроку з одного боку, а з другого прикрутити українське громадянство Сх. Галичини тзв. воєвідською автономією.

Не дасться заперечити, що на основі оцінки міжнародного положення п. Нарутовіч вибрав підходячий момент. Зріст впливів Франції і її гегемонія в Европі ясно вказують, що французька дипльоматія не буде різко протиставитися польським аспіраціям. Не лише симпатія і союзницькі почування до Польщі здержать її від того протиставлення польським аспіраціям, а одночасно до цинічного заперечення французьких кличів: „Liberté, egalité, fraternité", але й ненаситний рот підірваного російською революцією становища французького рентієра. Прещінь ті комети, що кружляють аж до повної своєї немочі, силою власної безвладности довкола французької астральної звізди, є одночасно вдячним тереном для грабіжницької економічної політики. Як колись римська імперія висилала своїх проконзулів до Картаґіни чи Еспанії на грабіж, на збільшування особистого майна, але одночасно майна римського народу, так само сьогодня робить Франція. Клясичним тереном цеї проконзульської політики на модерний капіталістичний зразок є Гор. Шлеськ і Сх. Галичина. Там всі найкращі вуглеві копальні попали в французькі руки, а їхня господарка недавно викликала була кріваві заворушення. Тут богацтво бориславського басейну просто завертає Французам в голові. В „L' Eclair" пише п. Мерльот, секретар економічної комісії, делєгованої до Польщі французьким міністерством торговлі: „Нафтова область „Малопольщі" не має собі рівної в цілій Европі; її богацтво безмежне, а експльоатація ледви зачата". „L' Information" містить статистичний огляд нафтової продукції у Сх. Галичині, з якого виходить, що 49,1 проц. паїв в нафтових підприємствах належить Французам, 30,5 проц. Полякам, а тільки 5,8 проц. Англійцям. Ясно, що Франція не матиме охоти попуститися цього золотодайного терену.

Отже, як згадано, п. Нарутовіч влучно підхопив момент. Не менше влучно повів себе інструктор польської закордонної політики, п. Ашкеназі, котрий на Союзі Народів приєднався до однодушної ухвали в справі скорого вирішення питання Сх. Галичини в пересвідченню, що те вирішення піде по лінії польських змагань.

Всі скоки були прекрасно обраховані, момент підібраний, міжнароднє положення зовсім пригоже для польської дипльоматії. Одначе завело одно: **непохитна, міцна, тверда, незломна постава галицько-українського народу, котрий не дав себе вбрати ані в сіти виборів, ані в сак т. зв. воєвідської автономії.** Найважнійший, безпосередньо заінтересований чинник цього проблєму, не схитнувся ані на один міліметр, а це не може довести до ніякого вирішення справи Сх. Галичини, противного нашим народнім інтересам, нашим змаганням, не може і не сміє заперечити основного права нашого століття, права про самоозначення народів. Здійснення наших слушних змагань, побіда народнього права є в нас самих, — тим більше, що світ все ще находиться в пливкому стані, більш пливкому тепер, як коли небудь иншим разом. Завтрішній день не буде ідентичний з нинішнім, а завтрішній момент кардинально ріжний від сьогоднішнього. Тільки видержати!

Українська дитина без школи і науки.

Польська урядова шкільна статистика подає нам кількість шкіл з викладовою українською і викладовою польською мовою. З сеї статистики побачили ми, що на протязі двох років польської господарки (від 1919 — до кінця шк. р. 1921) ми втратили одну четвертину нашого передвоєнного стану посідання. Цей стан буде далеко гірший і чорнійший, коли ми возьмемо під увагу, кілько кляс є в українських школах, а кілько в польських. Під цим оглядом польська теперішня статистика так само скромно мовчалива, як колись за небіжки Австрії. Всеж таки і тут можемо на підставі рахунку дійти до певного погляду.

Маючи в польській статистиці виказ одноклясових шкіл аж до семиклясових, можемо приняти, що всіх кляс на области української Галичини було 9 856, кругло 10.000. Це число мало що відбігає від числа лекційних комплєтів, які подає польська статистика. Ріжниця виясниться таким чином, що ми не маємо змоги точно провірити, кілько паралельних відділів було в ріжних школах.

З повисшого числа кляс (9856) припадає 7211 на польські і 2645 на українські школи. І у тому розділі кляс лежить ще тяжча шкода, ще більш кривдяча несправедливість, як у самому числі шкіл під оглядом викладової мови. Українська школа з правила одноклясова, рідше двоклясова, висшеклясова належить до вимків, число яких не перевисшає числа пальця наших рук. Українці мусять задоволятися поганою одноклясівкою, сурогатом навчання, підчас коли для зникаючого навіть числа польських дітей повстають всюди правильні більшеклясові школи. Побираючи таку науку, наш селянин не має довіря взагалі до школи, бо для нього поняття школи тільки таке, яке він бачить у себе на місці. Він бачить, що наука зводиться до забавки, до крикливих польських маніфестацій, не видить у ній нічого поважного, нічого цінного. З українських шкіл не може дитина перейти до жадної вищої, або фахової школи. Для української дитини зачинений доступ до вищої освіти; а навіть фахової хліборобської освіти він у ній не побирає. І це прокляття тяжить над нашим народом від тоді, від коли польська влада обняла керму шкільництва в українській Галичині.

Наслідки такого страшного, невиносимого стану слідні з дальших цифр статистики. Хоч вони скромно закриті фіговим листком стидливости, а все таки промовляють до нас страшною мовою, котра мусить, безумовно мусить відбитися сильним голосним відгомоном серед українського народу.

Одного разу довелося нам читати в польській „Газеті львовскій" ч. 13. з 1922 про надужиття Чехів у тій частині Шлеська, яка припала чеській републиці. Там читаємо таке: „На звалищах 65 польських кляс (не шкіл — увага наша) і 8 паралельних відділів публичних польських шкіл з 3601 учениками поставили Чехи кроваву будівлю своїх 33 нових шкіл. Знищили вони також 7 шкіл і захоронок „Мацєжи польской" в числі 16 кляс і 658 учеників". Щож маємо ми сказати про знищення 700 шкіл серед автохтонного українського населення. Це справдішня кровава будівля, яка своїм голосом до неба кличе о поміч. Цю кроваву будівлю мусить мати стало перед своїми очима кождий Українець, коли хоче, щоби його в світі шановано, коли хоче, щоби здійснилися його задушевні бажання державної незалежности.

А на цім не досить. Довкруги цеї страшної будівлі бачимо великі ряди дітей позбавлених науки в рідній мові, або й таких дітей, які зовсім не ходять до школи, бо не хочуть побирати науки чужої мови.

Свого часу мали ми нагоду читати статтю проф. Галущинського в „Світлі" ч. 1—3. з 1922 п. н.: „Українське шкільництво в польськім освітленню". На підставі статистичних дат з р. 1914 з неповних 21 повітів виказав автор, що **число українських дітей, котрі побирають початкову науку в польській мові, виносить до 150.000.** Ось деякі числа:

Пр. 326/22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст артикулів уміщених в часописи „Діло" ч. 27. (9.857) з дня 5. жовтня 1922. під наголовками: 1. „Автономія і польська преса" в уступі від слів „Витримаємо, як витримали" до кінця артикулу. 2) „Тюремна голодівка" в уступах а) від слів „то виходить аж до „справедливости і кривди", б) між словами „та її громадян" і „тії що сиділи", в) від слів „Так ж поведінка до кінця артикулу. 3) „Польські вибори і Сх. Галичина" в уступі між словами: „становище займає" і „кінчив свою промову". 4) „З польських справ" а) підзаголовок першого артикулу, б) уступ між словами „Польща" і „виясню своє становище". 5) „Дописи з краю" між словами „урядує" і „Признають се". 6) в рубриці „Новинки" уступ артикулу латитулованого „Чи львівський університет є польський" від слів „Що Польща" до кінця артикулу містить в собі єство злочину з § 65а зак. кар., узнав доконану в дни 4. жовтня 1922 конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблизшім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ex 1863, а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мп. — Львів, два 5. жовтня 1922. (Підпис нечиткий.)

У бережанськім повіті було таких дітей 3015. (Бережани з Адамівкою 758, Плавча вел. 210, Будилів 200, Козлів 180, Козова 393, Таврів 200, Нараїв 304, наводжу тільки найважніщі місцевости). Пов. Бібрка 1569 (Бібрка 200, Ходорів 230, Березлівці 109, Гранки-Кути 100). Пов. Броди 2001 (Броди 300, Пониковиця 290, Топорів 332 [в місті Українців 2362, Поляків 900, Жидів 2000]. Пеняки 167, Пікамінь 134). Пов. Городок 1408 (Городок 180, Оброшин 195 [тут Українців 900, Поляків 600], Цупів 140, Янів 167, коли рівночасно польських дітей тільки 155). Пов. Долина 1031 (Болехів 487, Долина 390 [тут Українців 3378, Поляків 2680, Жидів 2530], Рожнітів 164, коли польських дітей тільки 93 а за те жидівських 264). Пов. Жидачів 1833 (Жидачів 350, Млинищі 110, Цуцилів 128, Пчани 158, Журавно 290, Миколаїв над Дністром 292, Розділ 205). Повіт Збараж 1220 (Збараж 285, Кійданці 158, Сенява 108, Терпилівка 90). Пов. Зборів 2080, Пов. Золочів 2339 (Олесько 469, Куткір 107, Сасів 201, Білий Камінь 192, Гологори 180). Пов. Калуш 564 (Войнилів 320, Калуш 244). Пов. Камінка струм. 1540 (Буськ 210, Желехів вел. 259, Камінка стр. 346). Пов. і місто Львів 4182 (Малехів 100, Дубляни 104, Яричів 159), Пов. Перемишляни 1323. Пов. Підгайці 1853. Пов. Радехів 1941. Пов. Рогатин 1400. Пов. Скалат 2826. Пов. Сколе 265 Пов. Стрий 1765. Пов. Теребовля 1687. Пов. Тернопіль 2816.

Сьогодня цей стан так погіршився, що не сміємо обмежатися тільки до занотовання факту, але мусимо витягнути всі потрібні консеквенції.

На підставі дат з р. 1911—12 ходило до школи на щоденну науку в українській Галичині 713.208 дітей. У р. 1920—21 бачимо таких дітей тільки 564.130, себто менше 159,078, не вчисляючи близько 200.000 обовязаних до науки, які не ходили до школи. Цілком певно можемо сказати, що те недостаюче число до стану з перед десяти літ становлять тільки українські діти. Хоч би ми приняли навіть, що в наслідку війни зменшилося дещо число дітей, то все таки це зменшення не буде відноситися до шк. р. 1920|21., далі не буде таке високе, щоби аж переходило 150.000. У „воєвудстві" краківськім нпр. те число зовсім не зменшилося. Це одна велика шкода, яка діється українському народови, яка доторкає його у самих основах, що таке велике число дітей остає без шкільної науки завдяки польській господарці з її переміною викладової мови і насиланням до українських громад польських учительських сил. До такого висновку, що тут ходить головно о українські діти, дійдемо другим шляхом.

Польська статистика подає число дітей відповідно до розговірної мови. Далі подає, який відсоток є польських дітей у відношенню до загалу дітей даного повіту. Коли порівняємо цей відсоток дітей з відсотком польського населення на підставі урядової статистики (отже Полякам прихильної) з 1910 р., матимемо потвердження того, що біля 150.000 українських дітей не ходить до школи. І так: Березів прц. польських дітей 83·7, прц. польського населення 78·3, Дрогобич прц. п. дітей 28·2, п. населення 21·9, Городок 25·4—23·7, Ярослав 67·3—50·2, Коросно 79·7—77·3, Львів повіт 60·7—43·4, Мостиска 36·5—31·8, Перемишль 45·8—35·4, Рава руська 17·6—15, Рудки 28·2—27·8, Самбір 33·1—30·5, Сянік 49·5—39·3, Старий Самбір 20·06—14·9, Жовква 17·7—16·0, Богородчани 9·6—5·2, Калуш 12·2—10·1, Коломия 32·4—19·0, Косів 12—4·8, Надвірна 22·9—12·8, Печеніжин 8·8—3·6, Рогатин 23—17·4, Сколе 12·6—10·9, Станиславів 39·6—22·3, Стрий 20·1—19, Снятин 17·1 8·1, Товмач 25·5 - 17·9, Турка 7·6—6·1, Жидачів 18·1—8·2, Борщів 26—19·4, Броди 32—21·7, Бережани 28—27·8, Бучач 42·9—31·5, Гусятин 41—27·7, Камінка 29·6—24·6, Підгайці 30·9—26·7, Скалат 41·7—36·6 Тернопіль 33—32·5, Заліщики 18·4—16·6, Зборів 24·1—19·3, Золочів 29·6—25·5. Дивним дивом в повітах, де ріжниця найменша, або її зовсім нема, там наступила найчисленнійша переміна викладової мови в школах (пр. Чортків, Теребовля, Долина і т. д.)

Це знищення буде ще страшнійше, це число живих трупів біля кровавої будівлі буде ще вище, коли почислимо, кілько українських дітей побирає початкову науку в польській мові. У шк р. 1910 виносило те число **150.000.** Після польської статистики з 1920/21 маємо в школах українських дітей 301.214. Приймаючи з загального числа дітей на одну клясу 56 дітей, маємо в українських школах 130 000 українських дітей. 170.000 дітей -- що найменше, побирає науку в польській мові.

Додаючи всі ці цифри разом, а всі вони дуже скромно й дуже оглядно почислені, доходимо до цього, що більше ніж **320.000** українських дітей — або не побирає шкільної науки, або не знає, що це українська школа ведена в українському дусі. Ми одначе мусимо приняти за певне, що те число рішучо за мале. Коли в р. 1911-12 було дітей обовязаних до шкільної науки (у віці від 6—12) 1,303.436, то зовсім певно це число не зменшилося. Приймім, що тільки половина тих дітей була української народности, то маємо число 650.000. Дуже оглядно числячи дійшли ми до того, що 130.000 українських дітей побирає науку в українських школах, то останеться поверх **пів міліона** діточих жертв, за які відповідає увесь народ! Це число треба огненним тавром випекти в серці кождого члена українського народу! А може він тоді пробудиться із мертвого стану, в якому находиться у відношенню до своєї школи і до будучности власних дітей.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Велика Україна.

Новий посол у Польщі.

Харківські совітські газети повідомляють, що представник совітської України при польському уряді п. Шумський не вернеться на своє попереднє становище. Заступати його має п. Кудрин.

Транспорт на Україні.

По даним уповноважненого наркомшляхів стан шляхів на Україні уявляється так: кількість рухомого складу на залізницях на 1. вересня 79.658 вагонів, з них коло 3 .000 хворих. Паровозів мається 3 471, з них здорових 1.346. Паливна кріза почалась в липні, в вересні ще більше зросла. За перших 10 днів вересня залізниці полудневої округи одержали лише 165 вагонів, замісць необхідних 269 вагонів на добу. В звязку з цим пасажирський рух скорочений на 40 проц. На 1. жовтня залізниці полудневої округи були забезпечені паливом на 3 дні. Серед залізничників велике безробіття.

В донецькому водозборі.

Заступник управителя Донецького водозбору в розмові з співробітником „Комуніста" сказав: Продовольний стан робітників такий, що довелось витратить навіть двомісячний недоторкнений фонд. Технічний стан копалень незадовольняючий. Можлива здобич вугля в блишчі 2—3 роки може висловитись в сумі 700—800 міл. проти 2.400 міл., які здобуто в 1916 році.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Руській.

Фабрикація документів.

Ми переказали в огляді преси (з дня 10. ц. м.) „сензаційний документ", який оголосила варшавська „За-Свободу" (ч. 273.), переказуючи в йому дійсно „сензаційні" й „автентичні" вдомости про галицький уряд, большевиків, революцію в Галичині і тим подібні історії. Ми й передрукували статтю польсько-московської ґазети під наголовком „Варшавська фабрикація", вразу пізнавши, чия рука писала той „документ", і близче поцікавилися цією справою у передовій статті вчорашнього ч. „Діла" (з 11. ц. м.).

Чергова компромітація людей, які вважають дошільними такі методи боротьби, як фальшування документів і провокаційні видумки, широко кольпортовані істнуючою ad hoc пресою — виявилася раньше, ніж ми сподівалися.

У сьогодняшній „Хвилі" читаємо ось яку телеграму з Варшави:

„Совітське посольство у Варшаві оголосило заяву п. Оболенского у справі ревеляцій органу „За Свободу", які торкаються Східної Галичини. Совітське посольство стверджує у своїй заяві, що публікація, подана газетою „За Свободу", ніколи не істнувала і є звичайною фабрикацією та ще й незугарною. Автор не знає справжніх ініціялів Оболенского, не знає також, що совітська република не має ніякого представника у Будапешті".

Справа подвійно пікантна, бо спростовують — большевики!

Ось і документ!"

Памятайте про пресовий фонд „ДІЛО"!

Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Діла".

АРКАДІЙ АВЕРЧЕНКО.

КІНСЬКА КУРАЦІЯ.

— Ось папіроси. Ось сірники. Ось вино, куріть пийте і слухайте.

Інжинір Берегов сказав:

— Ваш торжественний вигляд і тон лякає мене. Що це вам прийшло в голову, витягати мене з ліжка серед ночі і кликати до себе? Що воно значить? Невжеж збираєтеся писати передсмертне завіщання?

— Берегов! Знаєте, чому я призвав вас до себе в ночі? Тому, бо ви чоловік без пересудів.

— Воно правда.

— І ви можете серіозно вислухати те, що вам серіозно скажуть.

— І це правда.

— І ви не будете пхикати і плакати, а приймете кожду вістку, як слід мущині.

— І це правда.

— Ну, так ось мій любий, розумний, спокійний друже: я порішив вмерти.

— Гм!

— Ви мабуть сказали: гм! Що воно означує — докір?

— Ні, так собі. Це голосний вислав тихого роздумування.

— А як ви думаєте?

— Думаю я тепер так: ось чоловік, який порішив твердо скінчити рахунки з життям. Відраджувати йому булоб і смішно і глупо і безуспішно.

— О, Берегов! як ви все розумієте і як з вами легко — закликав хазяїн, стискаючи руку стоїчного гостя. Ви зараз пізнали мою залізну рішучість і всю неможливість повороту.

— Ну, щеб не пізнати! Відразу видно. Тепер кажіть, чого вам треба від мене.

— Пригадую собі, ви говорили якось, що у вас є отруя, куплена вами у запитого фармацевта. І ця отруя вбиває мабуть скоро і без болів.

— Є, правда.

— А ви... моглиб мені її дати?

— Дам. Чомуб не дати!

— Ви справжній друг, Берегов!

— Ну?...

— Можете завтра рано прислати?

— Можу. Вже все?

— Все. А ви таки чудний чоловік... Поражаючий! Другий старався би відрадити, просив би пхикав...

Берегов бистро поглянув на хазяїна.

- А може ви й хотілиб в глибині душі, щоби я... вас... розрадив?...

— Сохрань Господи! Рішено, так рішено. Гляньте в мої очі... Видите? Можна такого чоловіка розрадити?

— Ні! Даром і трібувати.

— Спасибі, Берегов.

Берегов закурив папіроску і розперся вигідно на канапі. Глянув перед себе і процідив крізь зуби:

— А прегарна отсе у вас картина — Куінджі?

— Так. Я її дуже любив.

— Треба буде захопити зі собою, як вертатиму домів.

— Як це .. захопити?

— Так звичайно, возьму. У вас, здається, нема наслідників?

— Ні — всміхнувся хазяїн. — Безнаслідна спадщина.

— Ну ось! я і возьму. Можна?

— Беріть! Навіщо вона мені? Завтра рано буду вже куском мертвого мяса.

— Розуміється. Я і прибор до писання возьму. Хоч у мене кімната не яка там, а все таки хай в ній бодай прибор до писання красується. Це яспіс?

— Яспіс.

— Возьму.. Гарні папіроски... А позвольте, я заберу ціле пуделко, а вам до завтра оставлю пять штук. Вистарчить?

— Аж надто.

— Спасибіг! За одним заходом вже й папіросницю захоплю. Якраз наші букви схожі: ви — Білевич, я Берегов.

— Заждіть!.., Ця папіросниця для мене дорога памятка.

— Ну, так щож? В домовину зі собою чей не положите?

Воно ніби так... Але це золота папіросниця. Чотириста рублів коштувала.

— Ну, і гарно!

Замовкли.

— А отрую як думаєте брати? — спитав зацікавлений Берегов. — В ліжку чи сидячи за столом?

— Бог зна, які ви завдаєте питання! — замітив невдоволений Білевич. — Вам чейже одинаково.

— Справді! — відповів Берегов. — На віщо я й питав? Так от сам язик повернувся. А ви знаєте, як її брати?

— Кого?

— Отрую.

— Ні. Невжеж є на це спеціяльний припис?

— Так. Найменше мук. Розпустити на дві треті водою і випити одним душком. Зараз і повалитеся, гей скошені.

— Спасибіг.

— Мало за що.

— Може поговоримо про що инше?

— А вам отсе немиле? А я др

Галицькі відносини.

Замах на потяг.

Між Львовом і Сиховом стріляли невідомі особи з крісів до вікон особового потягу підчас руху. Потяг вдержано. „Курєр Львовскі" доносить, що стріляли Українці. Підчас стрілянини оден польський поручник, станиславівської інтендатури, Полячек, ранений.

Хотіли наглого суду.

В ночі з 1. на 2. жовтня с. р. невислідженi зачинщики перетяли телєграфічні дроти на залізничому шляху між Березовицею великою і Тернополем. Будник в Березовиці вел. мав бачити, як кількох людей по перетяттю дротів побігло в напрямі Гаїв вел. біля Тернополя, де цеї самої ночі перетято рівнож телєграфічні дроти. Як всюди в повіті з зарядження старства громади дають скріплену нічну сторожу — так і в Березовиці великій критичної ночі повнило нічну службу шістьох господарів, між ними Андрій Бідованець і Іван Химчук, але тільки в селі, а не при залізничому шляху. В понеділок 2. с. м. комендант поліційної станиці з Буцнева Чарнецкі заарештував Бідованця і Химчука під замітом ушкодження телєграфу (злочин з § 85 з. к.), за що тепер судять наглі суди. Арештантів відставлено до слідчого уряду до Тернополя і поліція вже ладилася до сценерії наглих судів. Доказів однак їх вини не було ніяких. Арештантів відставлено 4. с. м. до слідчої вязниці при окружному суді в Тернополі, де проти них ведеться слідство до Vr. 2161|22 о злочин злосливого занедбання з § 87 з. к., що до якого наглі суди є некомпетентні. Справою арештантів занявся адвокат д-р Степан Баран. Палата радна рішила їх пустити на волю, але в наслідок спротиву прокуратора справа пішла до вирішення до апеляційного суду у Львові.

Долина.

До Долини прийшов відділ польського війська і закватерувався в льокали „Української Бесіди". Командант відділу, коли йому звернули увагу на инші догіднійші льокалі, відповів, що староство казало йому заняти українську хату і то якраз „Українську Бесіду".

Іванівка пов. Скалат.

Недавно доносили ми, що в Іванівці убив Поляк Міхал Бурштиньскі, розохочений на вічу польських людовців, парубка Українця Стаха Ковцуна. Сьогодні можемо донести, що окружний суд в Тернополі за малою кавцією випустив убийника на вільну стопу. В цілім селі велике обурення, а убийник гуляє безкарно.

Довкола грецько-турецького конфлікту.

Поанкаре про сх. справу.

З Парижа доносять: Поанкаре виголосив на торжестві відслонення памятника в Венсельс довшу промову. Збивав твердження деяких часописів, начеб Франція бажала викликати нову війну. Франція не згодилася на це, щоби поминути її великі інтереси на Сході. Свобода проливів є конечна для всієї людскости, а в усіх східних справах Франція готова погодити свої інтереси з інтересами союзників. Відмова признання Туреччині Тракії була би лише продовженням війни. Зрештою Греція згодилася на цю конечність. Одначе Франція рішена вибороти пошанування для своїх прав, які виходять з договорів, а рівнож не позволити втягнути себе в воєнну авантуру. Промову свою закінчив Поанкаре: Підчас торжеств у Мо з нагоди річниці побіди над Марною зложили ми присягу, що зуміємо домагатися виплат і признаних нам відшкодувань. Сьогодні долучуємо до тамтої присяги зобовязання, що подвоїмо наші змагання для ощадження людству нових жертв.

Нарада в. комісарів.

З Царгороду доносять: Шарті і Монболлі сконстатували, що є деякі ріжниці між текстом інструкцій, які одержали від своїх правительств і англійським текстом, та повідомили безпроволочно про це французьких й англійських високих комісарів. Потім мали нараду з високим англійським комісарем, справдили тексти і безпроволочно вернули до Муданії.

Протест ген. Геррінгтена.

Аг. Райтера доносить, що Турки перейшли знова невтральну смугу. Генерали французький і італійський передали Ісмідови Паші письмо ген. Геррінгтена, де звертається увагу турецького командування на наслідки, які може викликати таке поступовання. Письмо нагадує зобовязання Кемаля Паші і складає відповідальність за нарушення невтральної полоси виключно на Турків.

Зменшення невтральної смуги.

З Парижа доносять, що союзні генерали перервали в неділю 8. ц. м. переговори в Муданії тому, що в надісланих інструкціях не має згадки що до невтральної смуги і турецької жандармерії. В тій справі відбулася в Парижі конференція, де згодженося на зменшення невтральної смуги в Чанаку, яку обсадять англійські війська, за виключенням однак місць, де находяться кемалісти. Як в Парижі так і в Льондоні годяться на заведення турецької жандармерії, але діяльність її буде зведена до чисто поліційних функцій.

Домагання Турків.

На останнім засіданню конференції в Муданії не обговорювано вже справи Тракії. Ісмід Паша поставив домагання, щоби Греки звільнили негайно як цивільних так і військових турецьких полонених, не предкладаючи того самого з боку Туреччини. Союзні генерали заявили, що не є в тій справі компетентні. Вислали вони окремі ноти до своїх урядів в справі цивільних полонених. Справу військових полонених мають полагодити обі воюючі сторони між собою.

Похід Турків.

Аг. Райтера доносить, що Турки перейшли невтральну смугу під Ісмід. Одна дивізія перейшла відтінок Кремблі і зайняла Сарабурат, під час коли кавалєрія дійшла аж до побережа Чорного моря.

Кампанія проти Льойда Джорджа.

Льондонські денники обговорюють широко лист Бонар Лоуа, поміщений в „Таймс", при чому ворожа Льойд Джорджови преса атакує гостро англійського премієра. Провід в кампанії веде „Обсервер", який пише: „Що торкається справ Близького Сходу, то уряд програв оконечно велику війну, яку обіцяв був виграти тому 6 років. І тут показалось ясно, що треба конче змінити як систему англійського уряду, так і деякі особи, що ведуть провід в англійській політиці. Смертельно втомлена антанта, яку сотворив Льойд Джордж, померла — в Царгороді. Вбяв її Кемаль Паша. Тому не можна думати, щоби Льойд Джордж остав на теперішнім становищи.

Польські вибори і Сх. Галичина.

Микулинеччина.

В місточку Микулинцях передвиборчий рух дуже горячковий. Списано людність управнену до голосування і вибрано виборчу комісію, до якої з наших людей ввійшли Іван Абрагамовський, Осип Костецький, Осип Шкамбара і Волод. Савіцький. Два останні внесли протест і не приняли вибору, зате перші два урядують дуже ревно. З Жидів вибрані до комісії місцевий адвокат д-р Егендорф і аптикар С. Кац, що вміють їздити на двох кониках. Всюди хотять бути добрі, а найбільше забігають о ласку наших сусідів. Наші люде це добре бачать, справу виборів розуміють добре і не потребують ніяких пояснень. По селах вибрані до виборчої комісії селяне вибору не приймають і вносять протести.

Преса.

Польські „права" до Східної Галичини.

Польське посольство в Празі помістило в чеських часописах оставку оборону польських „прав" до Східної Галичини:

„З нагоди розписання виборів у Східній Галичині та оголошення проєкту автономії для сеї країни проголосили націоналістичні українські партії бойкот виборів. Своє становище боронить українська Рада історичними аргументами, а в части етнографічними, передовсім одначе арт. 87. версайської конференції та 91. арт. сен.-жерм. договору. Тому мусимо зазначити, що „Червона Русь" від р. 1340 належала до польської корони. Віденський конгрес з р. 1815 признав, що цілий „австрійський zabór" є

маю, як вже раз рішилися, так одиаково.

Берегов посидів, покурив, опісля таки встав і, не поспішаючись, запустив руку в бічну кишеню хазяїна.

— Що це ви?

— А? за грішми. Хочу поглянути, скільки у вас грошей.

— Який же ви чудний... Нащо вам це?

— Взяти хочу.

— Так не тепер же. Господи!

— Ви зденервовані. Це погано. Чом не тепер? Чейже нині в ночі нічого не будете купувати.

Скільки тут? 800! Гарно! Перстень дайте також. І так сторож анатомічної клініки свисне його завтра. Краще вже мені взяти.

— Слухайте, Берегов... Мене трохи дивує ваше... ваша... холоднокровність... і безцеремонність, з якою ви...

— Ну, ось! Недавно сам любувався, що я чоловік без пересудів, а тепер йому жаль стало 800 рублів...

— Мені не жаль, а тільки... ніяково.

— Ну, гарно! Не буду вже, не буду. Про щож з вами говорити? Ось на другий тиждень премієра в опері — але вас вже воно не цікавить.

— Зва чого не цікавить?

— Бо прецінь завтра рано скапуститесь, як то кажуть, чого же вам...

— Ви цинік, Берегов.

— Як би не був циніком, не дісталиб від мене отрує... А я ось такий чоловік: „Дай!" — „На!" Ось такий я чоловік.

— Ну, доволі вже про ту отрую.

— Вспокійтеся! Не треба денервуватися. Поговоримо на иншу тему... Гарне у вас мешкання. Що платите?

— Півтора сотки.

— Квартально?

— Ні, піврічно.

— Давно платили?

— Минулого місяця. Я з гори плачу.

— Білевич! чудесна гадка! Ось я нещасний, бідний халупник можу зажити, гей князь. Передайте мені контракт. Я замешкаю в отсих комнатах.

— Можна — кисло сказав хазяїн.

— От вам і дяка! Чудесно устроюся! Кабінет оставлю, так як є; гостинну віднайму кому небудь; а з тої пустої комнатки зроблю чудо куток!! Отсі отомани поставлю в углах, тут у мене буде постумент, скрізь порозкидаю подушки, а під ноги покладу вашого медведя.

— Ви... і з умебльованням хочете взяти моє мешкання?

— Ну, а якже! Не всунуть чейже його вам у труну!...

Ах, яке це буде життя! Та й бібліотека у вас — серце радується! До тисячі книг буде?

— Близько півтора тисячки.

— Чудово! Буду розвалюватися на отомані, читаючи Діма, Чехова чи кого там — потягати винце... До речі! Пивниця у вас в порядку?

— Шампанського мало. А так червоного, старої мадери, угорського — назбирається до вісімсот фляшок.

— Білевич, серце! Я готов зацілувати вас за те все, що ви для мене робите. Дістаю мешкання, пивницю, бібліотеку — защо? за флящинку білої течі!!

— Гарно... Але тепер полишіть мене самого — хмурно пробурмотів хазяїн, поглядаючи кудисьто в сторону.

— Добре, добре. Тільки ще одна остання просьба. Сядьте ось тут за бюрко і пишіть: „За продане інжинірови Берегову моє комнатне умебльовання і переданий контракт сім тисяч рублів готівкою одержав". Порозуміли? Це, щоби опісля по вашій смерти ніхто не мав до мене претенсій..

— Мене вражає ваша спекулятивність в... таку хвилю.

— Чудак ви! Вам то добре — випили плящинку отрує і готові, а переді мною лежить ще ціле життя! Требаж якось уладитися! ...Це перський килим?

— Перський.

— Гарно. Тільки знаєте що? Мені, правду сказати, невідома сила тої мікстури... А от у вас перед смертю появляться рвоти...

— Ну?

— Килим можете мені поваляти. Слухайте, Білевич серце, о що я вас попрошу... Ну, не кривіть так лиця. Вам чейже все вже одиаково...

— Чогож вам ще від мене треба?

— Труйтеся пова домом, добре? Єй Богу, вам одиаково, а мені менше клопоту. Подумайте, як буде гарно: на однім кінці міста піднимають мертвого чоловіка Білевича, продавшого своє мешкання і всі земні блага інжинірови Берегову — на другім кінці міста інжинір Берегов входить в чистенькі умебльовані комнати і починає в них жити, як король... Інжинір лежить на теплій отомані, читає Діма, курить папіроси — мертвого чоловіка піднимають на вулиці, везуть в трупарню.

провінцією польською. В тім дусі звучав також ф рмально патент австрійського цісаря з дня 4 падолиста 1916. Мирові догов ри не вирішили питання східних границь Польщі. Належить теж добре памятати, що Польща сю Східню Галичину оборонила в р. 1920 перед большевиками, а через се потвердила свої права суверенности. Формальною санкцією того стану річей є ризький договір.

Неменше важними є огляди політичні. Протестуючи проти виборів, не сміють Українці забувати, що на сій території мешкає населення польське, дуже сильне як числом, так культурою та економічним дорібком. Сього населення не може польська держава в ніякім випадку віддати під українську управу й зректися його зовсім. Польська політична думка вимагає, щоби на сій території створилася змога мирного співжиття обох народностей на основі рівноваги й рівноправности. На сій думці спирається проект автономії, який влада предложила польському соймови. Вибори мусять вплинути на успокоєння відносин. Хочемо дати Українцям можність вислати репрезентантів, вибраних українським людом й говорити не в імени еміграції, але в імени люду, осілого на своїй землі“. (Venkov).

Тому, що подібна історіософія і анексіоніс фія повторюються безнапинно, зайвим є подавати які небудь инші уваги.

З польських справ.

Страйк в Польщі.

9. ц. м. вибух у Варшаві страйк телефонічних робітників. Вони домагаються вислуженини за кождий рік у висоті одномісячної пенсії. Управа відмовила. Супроти цього всі телефоністки і електротехніки покинули службу.

В Кракові вибух страйк складачів друкарських. Вони домагаються підвишки платні.

Дрібниці...

6. ц. м. війшов в життя соймовий закон про кредит польської держави в П. К. К. П., який уповажнює міністра фінансів до дальшої позички в П. К. К. П. до висоти 370 міліярдів мп. на покриття буджетового дефіциту.

Пропагують „золоту“ позичку...

В департаменті міністерства фінансів відбулися конференції в справі емісії нової позички в золоті. Обговорювано пропаганду позички при помочі преси, кін, плякатів і т. д.

Обоє одно.

Мимо заборони штабу Вітоса вести кампанію проти одного зі східно-галицьких людових ватажків — ославленого посла Бриля — редактор „Курер-а львовск ого“ д-р В. Ямпольскі містить день в день передовиці, в яких дальше демаскує Бриля. З останніх статтей виходить, що найближче окруження Вітоса боїться зі свойого боку ревеляцій Бриля. Тому так ніжно обійшовся Головний Заряд партії з кресовим своїм дзялачем. Бриль погрожує вже від довшого часу судом, одначе досі не вніс скарги на Ямпольского. Штаб Вітоса між молотом і ковалом: боїться виключити з партії Ямпольского, бо, маючи вільну руку, міг би пустити рефлектор на голови других людовцових китів, а не має відваги вишпурнути Бриля з партії, бо він міг би виказати, що він робив інтереси все на спілку з чільними сопартійниками.

Між аргументами, які подає Ямпольскі проти свойого особистого ворога (Бриль не допустив його на лісту кандидатів до сойму!) є й такий: „Радість Українців на видрака брилізму повинна бути для нас поважною пересторогою“.

Шлеський сойм.

10. ц. м. відбудеться перше засідання шлеського сойму. Уконституювалися вже клюб бльоку народового (18 послів з Корфантим на чолі) і німецький клюб (12 послів). На отворення сойму приїзджає премієр Польщі—Новак і міністри Каменьскі і Даровскі.

Польський прем'єр — і торговля яйцями.

„Газета подзенна“ пише: Істнує в Кракові спілка „Яйо“. Хоча ветеринарія не має нічого спільного з яйцем (Новак — по фаху професор ветеринарії. — Прим. Ред.), всеж п. Новак є пресом „Яя“.

В цій ролі дбає за своє „яйце“ і каже собі з контингенту пр. за жовтень 80 вагонів дати приділ у висоті 18-ти вагонів. Які є зиски з експорту яєць, знають про це всі воробці не тільки у Варшаві, а й у Львові.

П. Новак, згл. його „Яйо“ має міліярдові зиски, які тепер мають мнимо йти на вибори, а це імовірне, бо п. Новак зі своїм адлятусом міністром освіти Куманецким приїхав до Кракова „робити“ ці вибори — ну — і показати в Кракові, що є неабиякою силою, коли всі достойники мусять йти на дворець і падати ниць перед його ветеринарійною Високістю.

Одначе трафився там епізодик в Уряді вивозу. Був там один пан, що свого часу відмовив Новакови (ще тоді не був премієром) стільки яєць, скільки він домагався; замаркував собі це Новак — премієр і викинув сього пана на зелену пашу“.

„Новак працює в „Яю“, а віцеміністр Фаянс в „цукрі“, про що окремо напишемо, а вгинаємося під тягарем дорожнечі, щоби деякі особи могли пр. в Готелю Европейськім у Варшаві заплатити за вечерю 1,500.000 мп. (автентичне)“.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Совітська Росія.

Новий декрет про військову службу.

Декретом совнаркому встановляється військова повинність для громадян совітської Росії. Дійсна служба продовжується в піхоті і артилерії 1 і пів року, в технічних частинах — 2 і пів року, в авятичних частинах — 3 і пів року і в фльоті на 4 і пів року. Перебування в запасі тягнеться до 40 років. Військово служачі в червоній армії користуються виборчим правом.

Становище в совітській Росії.

Висланий з Петербургу професор П. Сорокін в Берліні зробив доклад про становище в совітській Росії.

Докладчик зазначив, що населення Росії, рівняючи з довоєнними часами дуже зменшилося. В 1914 році населення було в Росії в її довійськових межах 160—176 міліонів, а в 1920 році воно складало 129 міліонів. В теперішніх межах совітських держав, не рахуючи територій, які відпали, зменшення населення виносить 21 міліон. Деградація населення відбувається також й в розумінні якости його. Зменшується вона новонародженням, зменшується їх життєздатність й збільшується відсоток мертвонароджених. Ослаблене населення лекше піддається хворобам. Туберкульоз дає більшу кількість смерти як тиф. 30 відсотків населення мають венеричні хвороби. 5 відсотків дітей родиться хворими сіфілісом. Нарешті треба мати на увазі величезний зріст нервових захорувань.

Революція не дала сподіваних матеріяльних благ, але грунтовно лише перевернула соціяльну будову громадянства. Цим переверненням все й обмежилось; соціяльна нерівність тепер більша, як в якій не будь иншій капіталістичній країні. Одні мають величезні капітали, другі вмирають з голоду.

Тепер починається процес повороту на стар. посади „спеців“ — діячів старого режіму й старої буржуазії. В державній політичній управі і комісаріяті внутрішних справ служить вже багато діячів старого режіму аж до ген. Комісарова.

В господарському відношенню Росія рострaтила 70 прц. ранійш нагромаджених багацтв. Золотий фонд складає 15 прц. попереднього; продукція сільського господарства — 25 прц.; продукція робітників — 20 прц.; транспорт до 15 прц. Купна сила населення зменшилась о 30—40 рублів на душу до 3 р. 40 коп. Н 1. травня було випущено 124 тріліона паперових грошей, що складає лише 60 мил. золотих рублів. Тепер в обороті знаходиться до 200 тріліонів.

В країні неймовірно зростає індівідуалізм й складається дрібна сільська буржуазія. Революція цілком виконала аграрну програму Столипіна.

Докладчик уважає, що в Росії утворяться більш менш нормальні умови життя років через чотирі.

Голод.

Нансен, характеризуючи сьогорічний урожай в Росії, заявив, що в округах кіргіському, астраханському, в районі Саратова, на Кубані, Криму й Україні урожай жита був дуже лихий. В усіх цих районах загрожує голод. Як не виправдались надії на врожай, вказує той факт, що в той час, коли в самарській губернії сподівалися збору в 70.000 тон, він виносить всього 7 500 тон. На надволжському районі бракує для харчування людности около 1 міліон тон. По даним статистичного управління загальна кількість зібраного збіжа в Росії й на Україні виносить 333 міліонів тон. При загальній кількости людности в 100—110 міліонів виникає, що допомога буде потребувати 25 процент населення. По попереднім підрахункам урожай на Україні мав виносити 13 міліонів тон, тим часом він виносить 9 міліонів тон. В Криму замісць сподіваних 128 тисяч тон, зібрано 70.000 тон. Скрізь в величезних розмірах гине худоба. В 13 губерніях кількість коней зменшилося на 50 процент. Загалом кількість худоби зменшилася на 32 процент.

— До чорта трупарня! — закричав Білевич, скрегочучи зубами і втираючи спітніле чоло. Я вмру дома.

— І в дому все таки потащать в трупарню... Коли самовбійник, так треба різати тебе. Що воно таке і як? Або вам все вже не однаково? Я буду в вашім мешканню пити ваше вино, спати на вашій мягкій постелі, любуватися вашими образами — а ви голі, з нумером на нозі, будете лежати в сирій трупарні поруч посинілого хлопчини з відрізаною головою і обідраного безіменного пяниці, що здох від delirium tremens. Та вам все вже буде однаково! У вас гарне тіло, широка грудь, мязисті білі руки — та вам мертвому, посинілому все те буде однаково!.. До вас у мешкання забіжить по інерції одна з ваших дам і може бути, я намовлю її лишитися зі мною — та вам все те вже буде однаково!

— Ви не смісте того робити!!

— Глупости! Вам чейже все вже буде однаково!

— Не однаково мені, щоб вас чорти побрали!!! — закричав істерично хазяїн. — Ви не смісте мене грабити! Не смісте числити грошей в моїм портфелю і... і...

— Одначе, коли вже раз порішили троїтися...

— Не смійте говорити мені цього! Я порішив вмерти, я й можу порішити остати я в живих! Нікому не обовязаний я здавати звіту з моїх вчинків!! А-а! Ви вже по свойому розпорядилися моїм мешканням, переставили меблі, почислили мої гроші — так ось вам! Не потребую вашої отруї! Буду жити! А ви забирайтеся відсіль! Зараз! Чуєте?!!!

* * *

Була чорна, глуха ніч. Світла в тій частині міста майже не горіли і Берегову приходилося що хвиля відшукувати кальоші, загублені в калюжах липкої глини.

Падав острий, студений дощик, немов небо спльовувало, звіши що то негарне.

Але мимо поганого веремя Берегов ішов доволі бадьоро і тільки раз, пристанувши, щоби витягнути кальош з щілини деревляного тротоару, засміявся і сказав у голос:

— От чорт! Перший раз бачу такого дурного, що долі сходами скидає лікаря, який спас його від смерти.

(„Новий Сатирікон“ 1916).

Дописи з краю.

Тернопіль.

(Перше народнє віче в Тернополі).

Повітова організація трудової партії в Тернополі скликала на день 4. жовтня ц. р. перше публичне народнє віче в Тернополі з денним порядком: 1) теперішнє політичне положення українського народу в Галичині і 2) справи економічні, з окрема основування кооперативів в тернопільському окрузі. Є це перше публичне віче на Поділлю і — о скільки знаємо — взагалі на провінції в часі польської обсади. Віче відбулося в салі „Міщанського Брацтва“, а взяло в ньому участь понад 500 найсвідоміших селян з цілого округа та частина інтелігенції з Тернополя і округа; були заступлені майже всі села тернопільського повіта. Іменем повітової організації отворив віче відповідною промовою адвокат д-р Степан Баран. До президії покликано о. Евгена Лопатинського з Прошови і п. Йосифа Ковальського з Тернополя, а яко секретаря кандидата адв. д-ра Івана Якимчука. Яко відпоручник власти був присутний на вічу староста п. Росольскі.

В політичному рефераті обговорив д-р Ст. Баран наші змагання і змагання галицького уряду в цілі привернення нашої державности у Східній Галичині і усунення теперішньої обсади, зазначуючи, що всі заходи Польщі для влучення Східної Галичини в склад польської держави стрінуться все з опо

однопільного фронту всього українського громадянства в Галичині, яке дальше буде обстоювати незалежність галицької держави і є певне, що її виборе. Переказавши постанови міжнародного характеру, що відносяться до Східної Галичини аж до найновійшої ухвали Ліги Народів в Женеві, зупинився референт над справою розписання польських виборів, стверджуючи, що і Українці Поділля у польських виборах участи не возьмуть, бо вони не є горожанами польської держави. Вкінці підніс д-р Баран заслуги „Народнього Комітету“ і преси трудової партії у нашій визвольній боротьбі, ставлячи слідуючі резолюції, які принято одноголосно серед довго тревающих оплесків.

1) Публичне народнє віче в Тернополі дня 4. жовтня 1922. р. одобрює цілковито дотеперішню політичну лінію „Народнього Комітету“, а окрема що до вирішення правно-державного становища Східної Галичини згідно з правом самовизначення народів і висказує Йому, як не менше і пресі української народньої трудової партії, щиру подяку за дотеперішню тяжку і відповідальну оборону правно-державних інтересів українського галицького народу в цій переломовій історичній хвилі;

2) Рівнож вповні одобрює віче становище „Народнього Комітету“ і членів Української Національної Ради у Львові що до розписаних у Східній Галичині виборів до сойму і сенату в Варшаві, заявляючи, що з правно-державних причин український народ не бере ніякої участи у сих виборах;

3) Віче взиває загал українського громадянства до однопільної органічної праці на полі політичному, культурному і економічному, щоби в народі витворити непохитну силу, що змогла би перетворити теперішнє лихоліття; з окрема взиває віче поширювати українську незалежну пресу і збирати жертви на народні цілі.

З черги слідував реферат проф. Бряковича про потребу основування кооперативів в повіті, закінчений резолюцією з завивом до громадянства до праці на кооперативному полі.

По короткій дискусії д-р Баран закінчив віче промовою, загріваючою зібраних до витревалої боротьби за здійснення нашого державного ідеалу, за виборення волі і землі для українського народу.

Піснею „Не пора“ закінчилося це перше на Поділлю публичне народнє віче за польської обсади.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

ТЕЛЕҐРАМИ.

Добрі вигляди конференції.

Льондон. (ПАТ.) По донесенням „Дейлі Телеграф“, в англійських урядових кругах дивляться оптимістично на висліди муданської конференції.

Цароград. (ПАТ.) Зогляду, що коаліційні генерали одержали однозвучні інструкції в справі невтр. стрефи і в справі турецької жандармерії в Тракії, в кругах Високої Порти висловлюють надію, що конференція в Муданії, яка мала зачатися наново в понеділок, доведе до заключення договору.

Запрошення Кемаля в Муданії.

Париж (ПАТ.) Вольф. По донесенням „Матена“, вислано до Кемаля телеграму з візванням, щоби особисто прибув до Муданії для прискорення нарад.

Стан облоги в Атенах.

Атени. (ПАТ.) Проголошено тут стан облоги.

Л. Джордж про справу бл. Сходу.

Париж. (ПАТ.) Авас звідомляє з Льондона, що Л. Джордж задумує виголосити велику промову, в котрій мотивуватиме англійську політику в справі бл. Сходу і збиватиме атаки, звернені проти нього англійською пресою.

Венецька конференція.

Венеція. (ПАТ.) На сьогоднішній спільній конференції міністрів загр. справ Шанцера і Бенеша раджено над австрійськими справами, а головно над програмою не ення помочі Австрії, устаменою в Женеві. Крім цього радили над економічними справами, що торкаються обох країв. В усіх справах дійшли до повного порозуміння.

Здержання військових операцій.

Льондон. (ПАТ). Райтер з Цареграда: Ісмед Паша повідомив ген. Герінґтена, що зарядив здержати всякі військові операції. Згідно з дальшою телеграмою з Муданії, безосновною є вістка про переполох, який мав повстати в Цареграді з приводу поставлення ультиматум Туркам. Турки взагалі не ставили ніякого ультиматум. Завтра ген. Герінґтен подасть до відома Ісмедови Паші предложення готових великодержав у справі віддання Тракії й опорожнення невтральної стрефи. День 10. ц. м. буде рішаючим днем.

Завдяки Ф. Буйльонови Турки здержали воєнну акцію.

Париж (ПАТ). Як доносять з Цареграда до „Журналя“, Ісмед Паша заявив представникам заграничних часописів у Муданії, що виключно інтервенція Франкліна Буйльона, яко особистости добре звісної кемалістам, наклонила Турків здержати воєнні операції. Ми рішилися так, говорив Ісмед Паша, на посвяту, до якої не приневолили би силою европейські війська нашої побідної армії.

Турки уступили з невтр. строфи.

Цароград. (ПАТ). Слабі турецькі відділи, котрі війшли до невтральної стрефи під Ісмідом, забрано назад.

Приверненя свобідної плавби.

Цароград. (ПАТ). В понеділок привернено знову свободу плавби через Босфор, завішену в неділю англійським генералом наслідком вмашерування турецьких військ до невтральної стрефи, з огляду, що ці війська забрано назад.

РІЖНІ ВІСТИ.

Брантінґ про допущення Німеччини до Союза Народів.

Зі Стокгольму доносять: Після повороту з Берліна, Брантінґ у інтервю з представниками „Мальме“ заперечив рішучо вістки, начеб почав у Берліні переговори в справі допущення Німеччини до Союза Народів.

Справа сербського королевича.

Ч. П. Б. доносить з Білгороду: З огляду на це, що відповідь кн. Юрія вважають невдоволяючою, постановило правительство предложити королеви скликання коронної ради, яка порішить, як маться покарати князя.

На передодні заворушень на Словаччині.

А. В. доносить: Чеський „Час“ пише про переполох, який поширюється серед чеських урядовців на Словаччині. Згадані урядовці сподіються протичеських заворушень і масово залишають свої становища. Багато чеських учителів залишило школи і виїздить в Чехію.

Стамбулійський в Празі.

Чеські денники доносять, що в Празі перебуває в переїзді болгарський премієр Стамбулійський. Подорож його не має політичного характеру.

Шпіґунська організація в Чехословаччині.

„Лідове Новіни“ доносять з Праги, що викрито там велику шпіґунську організацію, до якої належали навіть старшини чеської армії. Арештовано поручника Новаковського, резервового старшину Швабе і декілька инших старшин.

НОВИНКИ.

— **Конфіскати.** Останнє (32) число „Діла“ сконфісковане за вступну статтю, за статтю „Українська школа гине“ і за рубрику „Преса“.

— **На вільно Українцям носити палиці!** В домі о. Олекси Гоцького в Двірцях пов. Жовква поліція перевела ревізію, шукаючи зброї і відозв. Підчас ревізії сконфісковано залізну палицю. Поліцай заявив, що без дозволу не вільно Українцям носити залізних палиць. Чи і палиці загрожують цілости польської держави?

— **Міжнародний конґрес пасічників.** Дня 18. вересня розпочався в Марсилії міжнародний конгрес пасічників, при участи 200 представників ріжних держав Европи та Америки.

— **Фальшива чашка Рафаеля.** Перед кількома місяцями винайдено могилу славного артиста Рафаеля. Цей винахід виказав, що чашка, яку переховувала римська академія мистецтв у вірі, що це є чашка Рафаеля, походила з тлінних останків якогось звичайного смертельника. З цего виходить, що Стендаль, Гете і тисячі инших поклонників Рафаеля, котрі їздили до Риму поглянути на його чашку — помилялися, покланяючись домовині якогось звичайного Римлянина.

— **Айнштайн їде до Палестини.** Проф. Айнштайн, котрий тепер пе...

З ТЕАТРУ.

(І. Берґер, переклад Й. Стадника ПОТОП, пєса на 3 дії).

Пєси, в яких герої за багато фільософують є небезпечні для автора та для глядачів. Небезпечними для автора є вони тому, що можуть дуже легко перейти межу, де п єса перестає бути твором драматичним, себто сценічним; для глядачів знову вони небезпечні тому що настроюють на нудьгу або мусять заступити сценічну акцію дешевими ефектами.

З цього не виходить, що вони не є сценічні. Навпаки і більше цього: вся їхня суть іменно і лежить у сценерії. Одночасно: їх не можна грати з шекспірівськими табличками, що заступали декорації, ані на рейнгардівській одкритій сцені, ані врешті на ступнях подіюма, освітленого гострими ріжноколірними рефлекторами! І не можна грати такі пєси... на львівській українській сцені... „Потоп“ Берґера, який ми бачили в суботу, на цьогорічному інавгураційному вечері театру „Української Бесіди“ у Львові, — саме є зразковим примірном на такі „фільософуючі“ пєси, та непоганим доказом на правдивість нашого останнього твердження. На жаль, успіхи, з якими „Потоп“ обійшов великі сцени по цей і той бік океану, збили з пантелику керовників нашого театру. Вони забули на непоборні перешкоди, які висуває мізерія сцени і куліс у салі „Муз. Інституту“, про технічний персонал, який не має примітивного вишколення, і врешті, — про невеличкі сили особистого складу наших артистів. І діло не вийшло.

„Потоп“ берґерівський перейшов до нас мабуть із репертуару московських театрів (памятаю гаразд великий його успіх у київському городському театрі). Бо він на диво похожий на суто московські пєси, дарма, що річ діється над берегом Міссісіпі, у барі, в якому на стіні дзеленькає телефон а по столі туркотить телеграф. Але-ж американські бізнесмени трактують на протязі трьох довгих дій про справу, яка могла би стати прекрасним сюжетом для авторів „На днє“, „Живого трупа“, „Вишневого сада“ або „Жизни“, а саме ні що инше — про любов ближнього!!

Вісім д'яких осіб є майже постійно на сцені, себто як сказано — у невеличкому портовому шиночку. Адвокат богатир, — полубожевільний геній; збанкротований банкір, торгуючий живим тілом; біржевий спекулянт, заплутаний у любовні історії; вулична дівчина з традицією чесної панночки; мандрівний актор без посади і т. п. „тваринки“, які з ласки-неласки шаленої бурі опинилися в нещасному „барі“. Ненавидять один одного, як злющі собаки, затроюють життя собі і другим та — фільософують. Крайні егоїсти й матеріялісти — в обличчу смерти стають як не ті. Ждучи з хвилини на хвилину, що ґріана повінь ввірветься до хати, змете будинок із бетону і заліза і знесе їх як незрячі трісочки — роблять перевірку свого світогляду. І виголошують сентенції та афоризми, які не криють у собі ніякі Америки, дарма, що їх кажуть рекомендовані генії.

Пр.: „яка цікава худоба людина“, або „не можна наближатися до зір — треба вдоволятися думкою“ — і два три десятки подібних. Провідною думкою половини пєси (кінець І-ої дії і вся друга) є таке переконання „тваринок“, які найшлися в одному „ковчегу“: „хиба життя“ не одна й та сама дорога, по котрій усім судилося їти? Чому не йти вкупі, коли знаємо напевне, що один усім кінець?!“

Отже прохають прощення, братаються, падають один одному в обійми, пють, танцюють і співають. Пиш, нестямні в жаху смерти. Минає ніч і виявляється, що й повінї ніякої не було, та що життю їх не грозить ніяка небезпека. Як стій, починається давня ґризня. І наприкінці чуємо знову одно розумне слово, що мовляв, „люде не йдуть по одній дорозі, тільки иноли стрічаються“. Воно й служить поясноючим коментарем для тих, які шукали виправдання початку першої і цілої ІІІ. дії. Воно й може бути „моральним сенсом“ пєси, хоча розумні люде давно погодилися, що сцена не повинна конкурувати з проповідницею.

Це й усе. Цього й досить, щоби запевнити пєсі великий успіх, — або, скажете: її провалити! Немає там нерозгаданої глибині психічного конфлікту, немає великої соціяльної проблеми, нема й універсального, вічно живого типу. Але, мій Боже, — у театральних бібліотеках страшенно мало „Гамлетів“ і „Пер Ґінтів“, тих, що „Понад сили“ воюють, — або знову „Тартюфів“.

Але „Потоп“ писала досвідчена людина, прегарно знайома з вимогами пересічної доброї пєси. „Потоп“ — бездоганний внутрішньою композицією, дає широке поле до попису акторам, тим, що на сцені та ще ширше тим безіменним, які промовляють до авдиторії грюкотом громів, плюскотом дощу, раптовою лискавкою, сліпучим проміннєм сонця і темінню нависших хмар.

Я вже згадав раніще, що експеримент не вдався. Про дієві осо-

ребуває в Японії, має замір виїхати до Палестини. По дорозі він відвідає Індію.

— **Друкарський страйк в Кракові.** Наслідком друкарського страйку в Кракові від двох днів не вийшла ані одна газета.

— **Загальні Збори Товариства ім. Петра Могили** відбудуться 12. ц. м. (в четвер) о год. 6. вечером в салі „Української Бесіди" (Народ. Дім).

— **Фаховий курс торговельний.** Ідучи на зустріч бажанням, висловленим з ріжних сторін, відновляє Торговельна Школа тов. „Просвіта" у Львові фахові торговельні курси, які вела вже давнійше. Т. курси мають за ціль обзнайомити учасників(ниці) з фаховими предметами торговельних наук, потрібними до виконування торговельного звання, а також для зложення іспиту в Торговельній академії. На сі курси приймається кождого без огляду на укінчені школи, коли тільки має знання, потрібне до зрозуміння науки на курсі. Викладати будуть такі предмети: купецькі рахунки, книговодство, кореспонденцію і конторові праці, науку про торговлю і векслі та кооперацію разом 16 годин тижнево. Наука тріває 5 місяців, а буде відбуватися вечером від 6—8 год. починаючи з днем 16. с. м.

В справі ремісничого і промислового виховання.

(Під розвагу українського громадянства.)

В промислі наша будучність. Такий клич чуємо і читаємо на кождім кроці у других народів. А ми так мало дбаємо про розвиток рідного промислу і то саме тоді, коли верстви нашого громадянства шукають пильно доріг до кращої будучности. Є у нас навіть окрема інституція „Українське тов-о для плекання і поширювання рідного промислу", котра — на жаль — не проявляє майже ніякого життя. Не знає ширша суспільність, хто стоїть на чолі так важної для нас інституції, як широкі її агенди і т. д. Тому пора, щоби виділ цеї інституції подав до публичного відома, як сповнив і сповнює взяті на себе обовязки.

Зі справою рідного промислу вяжеться тісно справа ремісничих бурс. Чи неможна би у нас, де вже є шкільні бурси, примістити і відділ ремісничої бурси? Є у нас багато батьків, що дали би своїх синів на науку ремесла, але не знають, де їх примістити. Колиж батько незасібний, то в нинішних часах нема вже що й думати, щоб хлопець міг ремесла учитись. А так якби була така бурса, можна би багато хлопців образувати, не лиш в шевстві і кравецтві, але і в таких ремеслах, яких ми в своїх руках не маємо, як фризієрство, електротехніка, монтерство, ритівництво, малярство, бляхарство, шлюсарство і т. п. Та щоби така бурса могла відповідати своїй задачі, треба би товариства в роді УПТ., якеб інтензивно працювало, роздобувало фонди на піддержання такої бурси, бо на жаль у нас найменше засібні родичі дають дітей до ремесла.

У Львові є така „Ремісничо-промислова Бурса", в котрій міститься лише 30 (словами трийцять) хлопців. І чи знає наша суспільність, як нужденно удержується та бурса? Хлопці-сироти, або біднійші і не є в силі платити потрібну нині скількість гроша на удержання а наша суспільність мало ними інтересується а ще менше матеріяльно їх підпомагає. Наслідки такі, що хлопці зле відживляються, вони марніють, тратять охоту до науки і т. д. Хлопці містяться в в кількох дуже маленьких, темних і зимних комнатах, так що насуваєть-ся питання, як вони можуть жити та учитися. Чому не змогли ми цього літа прибудувати бодай одного крила (з дерева) до цего домику, а місце є, примістити бодай ще 30 хлопців, бо зголошень до бурси все більшає і більшає. Зголошуються хлопці і з гімназійними клясами навіть багаті і все постійно їм відмовляється, бо нема місця. Здається, що ми ще в силі щось і в цій справі придумати і зробити, та бодай стільки на разі, щоби підпомочи матеріяльно цю одиноку маленьку ремісничу бурсу у Львові при вулиці Ходоровського ч. 3. Кожде місто, кожде село повинно памятати на цю маленьку, але важну інституцію, бо з вихованням наших дітей на добрих фаховців вяжеться наш промисл і з промислом наша краща будучність.

Д. Д.

би кажеться у пєсі, як про „надзвичайно ріжні зразки людства". Вже з цієї фрази видно, що к о ж н а постать домагалася першорядного артиста, щоби в е с ь „гурток людей пропащих" найшовся на „своїх місцях". Пан О. Загаров увійшов на сцену звичайною, певною ходою. Він „витримав характер", але було замітно, що тії непредбачені каверзи, які робила йому — електрика, звінок і світло, — приводять його до розпуки. Я йому щиро співчував!.. Пан Блавацький дав гарну креацію; дуже гарні місця мав п. Бенцаль. Слід з признанням згадати про Гірняка і Ралюченка. За те дуже бліду деревляну постать сотворив п. Лесь Лісовий (хазяїн бару). Пані Стадникова погано почувала себе у ролі пристрасної, палкої і їдкої „такої". В її усміху важко було добачити іронії, а у словах сарказму. Замісць істеричної проститутки, яка стрічає давного коханця, вона грала добре виховану панночку, яка переживала нещасну любов. Але це не її вина, бо вона була не на „свойому місці".

Як не прикро казати на адресу управи театру кілька може неприємних уваг а проте — необхідно: годі глядіти на театр, як на крам, до котрого тягнуться прочане, щоби на жертвенному вівтарі скласти свій терпе... сон і здоровля. Вибачливим є те, що лежить поза вашими силами, хиби сцени, декорацій, куліс. Вибачливою завжди можлива невдача у виборі пєси. Але годі вибачити рівно двох зайвих годин, які глядачі примушені сидіти у зимній хаті. Три дії враховано точно на 2 і пів години, рахуючи 10 хвилин першої і 5 другої перерви (одна декорація). Себто: о пів до 8-ої початок і 10 год. кінець вистави. Тимчасом вистава почалась о пів до 9-ої і закінчилась рівно о півночі. Так не можна. Американську пєсу треба грати з відповідним темпом — або не грати зовсім. Невибагливий глядач може не разиться тим, що несамовиті стуки за сценою при найбуйнійшій фантазії нагадують дорожнечу шкіри на обцаси, а не громи; він повірить у 42° спеки, хоча люде, які мліють з горяча, одягнені у пальто; він не здивується, що є день тоді, коли повинна бути ніч і навпаки; що людина, що на його ясному убранню немає ні краплі води, впевняє про перемочення до нитки чому суфлєр сидить у будці, замісць вилізти на сцену, бо тоді було би менше галасу і т. д. — не вдаючись у подробиці „елєкричних" містерій, про які вже була мова. І він піде до театру вдруге і в третє. Але треба шанувати і його.

М. Кедрин.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

У звязку із заміткою, яка появилася в „Хвилі" з дня 11. ц. м. під заг. „Рокованя польсько українське" уважаю за доцільне заявити ось що:

1) Рішучо заперечую, немов мій приїзд був би в якім небудь звязку з східно галицькою справою, чи якими небудь переговорами. І нічого мені невідомо, чи і хто з галицьких діячів „з за границі" перебуває і в яких цілях у Варшаві.

2) Мій приїзд спричинили чисто родинні справи, які для близших знайомих не є ніякою тайною.

3) При цих особливих умовинах, які панують у Східній Галичині, де я коло Перемишля підпав у поїзді окремій ревізії, я уважав за доцільне зайти до дирекції поліції, щоби своєю особою не спричиняти зайвих турбот поліційним органам та не наражувати на неприємности моїх численних знайомих.

Коротка розмова з п. директором Райнлендером не мала ніякого „поуфного" характеру.

Запитаний мимоходом о мій погляд на справу Східної Галичини я заявив, що це справа міжнародньо го характеру, до якої я не мішаюся, бо до того покликані місцеві громадсько-політичні організації та їхні заступники.

Такі відвідини директора поліції столичного міста країни, в якій є легітимаційний примус і наглі суди, є для мене як посла чужої держави звичайною формальністю, над якою Европейці ні трохи не задумуються.

4) Замітка „Хвілі" є видумкою, яка могла зародитися на тлі хиба тільки тутешніх відносин, і є, очевидно, непорозумінням, бо „Хвіля" перемішала мене з моїм батьком — д-ром Степаном Смаль-Стоцьким, був. послом З. У. Н. Р. в Празі.

Львів, 10. жовтня 1922.

Д-р Роман Смаль Стоцький.

З судової салі.

Політичний процес.

З початком сього року врадувалася дуже поліція в Богданівці пов. Скалат, викриваючи небезпечний для польської держави заговір місцевих Українців, що мали на меті разом з большевиками прогнати Поляків зі Східної Галичини. Як провідника сього небезпечного руху арештувала поліція Петра Пенчарського, 24-літного селянина з Богданівки, а разом з ним кільканайцять людей з Богданівки і околиці — сільських парубків або молодих господарів, а кромі цього матір і брата Пенчарського. Петра Пенчарського арештовано під замітом злочину головної зради з § 58. з. к., а инших або за це саме, або за злочин з § 61. з. к. (занехання доносу до власти про головну зраду).

По донесенням поліції в Богданівці, Підволочисках, Скалаті і Тернополі Петро Пенчарський зорганізував шайку, що мала на ціли перевести державний переворот, а членів цеї шайки змушував до послуху і мовчанки загрозою, що їх убє, коли що небуть виявлять. Списано цілі томи поліційних протоколів та приготовлювано великий політичний процес. Кільканацять людей томилося довго у вязничних казаматах, аж остаточно — як це буває з правила — слідство за головну зраду припинено що до всіх підозрілих, арештантів випущено на волю, задержуючи у вязниці одного тільки Пенчарського, якого прокуратура обжалувала за злочин публичного насильства з § 99 з. к. (небезпечні погрози). Сього злочину мав він допуститися в цей спосіб, що погрозою убийства змушував звербованих для своєї групи людей до мовчанки про його протидержавні наміри.

Дня 3. жовтня с. р. відбулася перед орікаючим трибуналом під проводом рад. Зарицького карна розправа проти Петра Пенчарського о злочин з § 99 з. к. до Vr. 536|22. Обжаловував підпрокуратор Голембйовскі, обжалованого боронив адвокат д-р Степан Баран. Обжалований, що довший час пробував в українською армією на Україні, до вини не почувається, перечить щоби кому грозив смертю, а гуртував людей в селі для віднови читальні „Просвіти", що врешто потвердили переслухані свідки. Переслухані в доказовому поступованню свідки — виключно давнійші співобжаловані, заприсяжені мимо спротиву оборони задля перешкод з § 170 уст. 1 і § 170 уст 6 проц. кар., потвердили зложені в слідстві зізнання, що обжалований казав їм бути такими, як він, инакше чекає їх смерть. Яким був обжалований і якими вони мають бути, свідки не уміли вияснити. Очевидно, що так зізнавали, щоби себе ратувати. Оборонець д-р Баран виказав повну нестійність акту обжалования з боку фактичного і правного, брак знамен злочину з § 99 з. к., а також евентуально і з § 98 б) з. к. (вимушення) і жадав увільнення. Трибунал по довшій нараді увільнив обжал. Пенчарського від злочину з § 99 з. к. — як сього жадав прокуратор, натомісць засудив його за злочин з § 98 б) з. к. (вимушення мовчання про його діяльність) на кару чотиримісячної тяжкої вязниці, яка майже в цілости сконсумована слідчою вязницею.

Обжалований вирок приняв, боячися яко арештант дальшої слідчої вязниці на випадок внесення жалоби неважности.

Комунікати.

Комунікат Рідної Школи для міста Львова.

Від 1-го жовтня зреформовано збірки на Рідну Школу в области Львова і його періферій а саме: Ціле місто поділено на 5 дільниць: І. Городецьке з Богданівкою і Левандівкою між улицями Кадетською, Сикстуською і Янівською по Краєвий виділ. II. Жовківське з Клепаровом, Замарстиновом і Знесінням між Янівською і Театинською по площу Краківську, Стрілецьку. III. Личаківське з Погулянкою і Ялівцем між вул. Театинською і вул. Зеленою по площу Бернардинську і її продовження. IV. Стрийське між вул. Зеленою і Кадетською по вул. Академічну. V. Середмістє.

В кождій дільниці всі збірки веде через своїх відпоручників Кружок УПТ. а іменно на Городецькім ім. Б. Грінченка, на Жовківськім ім. Короля Данила, на Личаківськім ім. князя Льва, на Стрийськім ім. Т. Шевченка і Ганни Барвінок, в середмістю М. Шашкевича.

Звертаємося до нашого патріотичного громадянства і просимо складати в своїх Кружках заяви оподаткования в користь Рідної Школи і свої щомісячні жертви. Пригадуємо норму загально принятую, а саме 1 прц. від заробітків. Видатки на удержання наших приватних львівських шкіл виносять при дуже низькій платні, яку побирає учительство наших шкіл, — понад 4 міліони місячно, а жертвенність нашої громади доходить ледви 250.000 мп. місячно. Стоїмо перед дуже тяжкою крізою, яка спонукала нас перевести реформу збірок.

Головна Управа Українського Педагогічного Тов-а.

Комунікат фонду вдів і сиріт.

Іде вчасна остра зима, а дорожнеча росте. Тисячі жертв воєнного лихоліття кличе до нас розпучливо о поміч, ратунок від студені і голоду. Наші фонди вичерпані, свіжі засоби пливуть пиняво і нам — на жаль — прийдеться тепер в найтяжчу пору відсилати прохаючих з нічим, коли наші зусилля не найдуть скорої і обильної піддержк

у нашого громадянства в краю і за морем. Тому кличемо: Присилайте членські вкладки! Памятайте про нас при обходах, святах, забавах! Жертвуйте малий процент своїх доходів на голодні і голі вдови і сироти по борцях за нашу ліпшу долю! — Наших звичайних членів (вкл. річно 10 мп.!) просимо вплатити чим скорійше вкладку за р. р. 1921, 1922 по 10 мп. або раз на все 100 мп., наші повітові заведення взиваємо отсим до відновлення діяльности і предложення списів придбаних нових членів та звітів про стан фондів і їх ужиття.

Д-р К. Студинський, президент.
В. Весоловський, секретар.

Канцелярія фонду у Львові: вул. Домініканська, ч. 11. І. пов. („Достава").

До членів „Народної Торговлі".

Надзвичайні загальні збори „Народної Торговлі" у Львові з дня 29. червня ц. р. рішили підвисшити членський уділ до 10.000 мп. а вписове до 1000 мп. Обовязок доплати уділів до згаданої висоти для дотеперішних членів, настане, щойно по зареєстрованню нового статута, а хто протягом 3 місяців від дня зареєстровання статута не доплатить, перестане бути членом „Народної Торговлі" (§ 158 і 159). Для членів-кооператив є відмінна норма а іменно розмірно до їх власних декларованих уділів.

В короткому часі надіємося впису нового статута до торговельного реєстру, а 3-місячний речинець скоро мине і в тім речинци може бути невигідним для декого доповнити свій уділ. Пожаданим длятого є, щоби дотеперішні члени доплатили вже тепер, не вичікуючи речинця.

Не маючи найновійших адрес своїх давних членів, звертаємося отсею дорогою до всіх членів нашого, 40 літ істнуючого стовариშення, щоби доповнили свої уділи до 10.000 мп. як найскорше. 1—3

Управа „Народної Торговлі".

В справі американських віз.

Деякі часописи донесли, що еміграція з теріторій Польщі до Сполучених Держав Америки є вдержана, бо вичерпане є вже число, яке допускає найновіщий американський іммігращійний закон і що американський конзуль не буде видавати більше пашпортових віз на виїзд до Америки. Це донесення не відповідає правді. Жидівський еміграційний орган „Der Wanderer" ч. 38., доносить у цій справі ось що: „Правдою є, що три четверти означеного числа віз для бувшої Конгресівки і окраїн (kresów) вже заповнені, це значич, що еміґранти з цих теріторій ще не виїхали до Америки, але що для трех четвертей з них вислав американський конзуль в Варшаві чергові числа на візи, а решту сьогорічних віз зарезервував конзулят для еміґрантів, які їдуть до найблищих свояків з трех перших упривілійованих категорій і вони дістають також тепер числа на візи і самі візи. Після думки компетентних осіб з американських кругів, буде видавати американський конзуль на рахунок цеї квоти нумерки на візи і самі візи також в січни і в лютім 1923 р. бо не всі ті, яким вислано чергові числа на візу зголосяться в конзуляті з причини ріжних перешкод і в цей спосіб будуть вільні місця.

Російська і галицька квота не є і не буде так скоро заповнена.

Цего тижня почав американський конзуль видавати чергові числа на візи на нову квоту на місяці липень і серпень 1923 р. для жінок їдучих до мужів і декларантів.

До цего донесення часопису „Der Wanderer" пригадуємо, що на підставі американського іміграційного закона Східна Галичина становить окрему теріторію і для неї призначена осібна квота. Коли отже ця квота не є і скоро ще не буде заповнена, треба надіятися, що польський еміграційний уряд в Варшаві видасть поручення східно-галицьким староствам на видачу еміґрантам заграничних пашпортів до Америки, що хвилево припинено.

✝ Посмертні згадки.

О. Юрій Жук. Дня 1. жовтня ц. р. помер у Вербиці коло Угнова о. Ю. Жук в 39. році священства. Покійний був родом з Любачова, покінчив науку в Перемишлі. Після довших мандрівок по ріжних парохіях Його перенесено до Вербиці, де здобув собі любов і признання своєю працею для села і для цілого народу. В короткому часі Його вибрано членом повітового виділу, де боронив прав свойого народу. Не мало праці поклав покійний біля читалень, аматорських гуртків і сільських кооператив. За Його підмогою і порадою не один селянський син покінчив школи, а опісля брав участь у визвольній боротьбі. Дім о. Ю. Жука був осередком патріотичного і товариського життя в околиці. Довга і важка недуга поклала конець Його трудолюбивому життю. Земля Йому Пером!

Курс грошей.

Львів, дня 10. жовтня 1922.

Доляри американські	10.320—10.450
„ „ (1. і 2-ки	10.250—10.350
Доляри канадійські	10.275—10.375
„ „ (1. і 2-ки	10.175—10.275
Марки німецькі	4·10—4·30
„ „ (сотки)	3·80—4·20
„ „ (дрібні)	0·00—0,00
Леї румунські	60·00—65·00
„ „ (дрібні)	58·00—46·00
Корони чеські	350·00 365·00
„ „ (дрібні)	340·00—360·00
Австрійські тис. нов. ем.	550·00—560·00
„ „ ст. ем.	1.550·00—1.600·00
„ сотки нов. ем.	40·00—50·00
„ 50 кор.	20·00—25·00
„ 20 кор.	20·00—24·00
„ 10 кор.	10·00—1[illegible]·00
„ 1. і 2-ки	0·35—0·40
Рублі 5-сотки	1·30—1·60
„ сотки	1·30—1·60
„ 25-ки	1·10—1·30
„ дрібні	0·60—0·65
„ думські 1000-ки	20·00—22·00
„ „ 250-ки	15·00—18·00
Карбованці	0·80 0·90
Гривні	2·00—2·20
Франки французькі	775·00—8[illegible]
Фунти стерлінгів	45.000·00—47.000·00
Франки швайцарські	1.925·00—2.025·00

Золото.

20 кор.	41.000·00—42.000·00
20 франк.	39.000·00 47.500·00
20 марк. нім.	4[illegible].500·00 44.500·00
фунти стерлінгів	38.000·00 38.500·00
10 рубл.	46.500·00—47.500·00
Доляри	9.700·00—9.750·00

Срібло

Корони австр.	780·00 820·00
5 кор. австр.	3.650·00—3.500·00
Фльорени австр.	2.000·00 2.100·00
Рублі	3.450·00—3.750·00
Копійки	17·00 17·50
Доляри американські	8.000·00—8.200·00
„ полов. і ¼	7.800·00 8.000·00
Доляри канадійські	7.600·00 7.700·00
„ „ дрібні	7.000·00 7.100·00
Леї румунські	700·00—710·00

ЖЕРТВИ

Рідна Школа:

На „Рідну Школу" прислали чеками за вересень в м. п. о. В. Гучко 1500, по 2000: А. Содомора, І. Шехович, М. О. Мочульські, д-р А. Стронціцький, о. А. Малиновський, о. Н. Прокопович, Л. Янкевич, о. В. Рудко, В. Долинський, о. Ю. Боберський, Кр. Консументів Народної Торговлі Олешичі, о. М. Осадца, В. Романюк, В. Камянський, о. Лисинецький, А. Калуський, о. Е. Моравський, о. І. Винницький, О. Хмілевський, д-р О. Ріпецький Н. Сандалович, о. В. Ардан, М. Лоточинський, о. А. Федорук, д-р С. Мудрецький, о. І. Лабій, Д. Балакін, Геріно і Пушкар, Т. Грицай, Гузар і Фешак, І. Паламар, Чубаті, д-р І. Косс, Ю. Дудрович. о. І. Лятишевський, о. П. Городецький, В. Яворський, І. Бобовський, о. В. Медвідський, о. В. Андрухів, о. І. Григорович; по 3000: о. Е. Качмарський, С. Стеблецький, В. Гойдиш, о. І. Заяць, о. В. Мандрусяк, по 4000: І. Косоноцький, В. Левицький, Ю. Вариводa; по 5000: Д. Литвин, д-р О. Лебидович, В. Чуловський, П. Мельник, Селянська Кооператива Котиківка, У. П. Т. Збараж, С-ка Торговельна Ст. Самбір, Л. Посацький, Т-во Задаткове Комарно, Р. Заячківський; по 8000 о. д-р Т. Вергун, Г. Терлецький, о. І. Сеньківський, 1240, д-р М. Воробець 25.000, Госп. Торговля Угнів 1507, чит. „Просвіти" Монастириська 6.5, І. Посацька 150, Сп. Торговля Денисів 204, П. Костів 1650, М. Циган 2100, У. П. Т. Теребовля 8325, Уряд парох. Заднишівка 850, К. Рогозинський 10.500, І. Романюк 5100, о. Д. Сеньківський 97468, В. П. У. Підгайці 17470, о. В. Данилів 350, І. Жолобко 6350, о. О. Мартинків 30.850, о. О. Гайовський 3700, Кр. „Рідної Школи" в Збаражі 55206, о. А. Боднар 2300, М. Мрицівна 1200, Т-во „Надія" Куричинці 1169 і 1058, 50, о. І. Гринишин 280, кр. „Рідної Школи" Щирець 14600, д-р М. Косс, 10.000, Н. Сандалович 1100, О. Павлів 50, Д. Дідур 130, М. Буківна 320, Й. Старух 2100, О. Гоцька 6390, зб. в українськім таб. й Йозефові 16800, Торг. Нар. Дому Тисьмениця 2435, чит. „Просвіти" Немилів 15.000, Діт. Амат. Кружок Тисьмениця 2314, о. С. Іванчук 6050, Е. Кузьмаківна 41905, Сп. Торговля Денисів 1395, І. Самокишин, 3840, Нар. Торговля Мостиска 1720, чит. „Просвіти" Струсів 5245, В. Попадюк 10.000, Рибак 1000, Тилявський 500, Насальський 1000, Гулейчук 1000, зб. Яреми 5770, Г. Сидій 2935, зб. І. Пеливяк 9370, збірка С. Котовської 3200. М. Фірманюк зб. 7500, М. Томенчук 1300, чит. „Просвіти" Бишів 12505, Л. Кушнір 6950, чит. „Просвіти" Висічка 150, І. Рачок зб. 4500, Г. Лисинецький 2500, о. В. Андрухів 700, о. В. Грегорчук 1000, Е. Гупаловський 1000, Т. Салагуб 1500, о. В. Купчинський 2000.

Голодній Україні.

На вкл. кн. 13 380 „Дністер" зложили від 1. липня до 31. липня о. П. Курчаба Руда 8320, ур. парох. в Сянічку 8250, о. Єр. Хамчук Кійданці зб 8183, о. М. Медвецький в Білій 8100, по 8000 о. М. Мокрівський Довгомостиска, С. Твердохліб Вербиця зб., Зверхність гром. Воля, Гр. Вовк-Достоки, о. В. Мандик від себе і парох. Плитиничі, о. В. Плвщовецький, церков з Борткова, Комітет Бітля 7811, Ур. пар. в Худиківцях 7740, о. І. Крайчак Будиличі 7578, о А. Порубальський Делятин 7500, о. Теодор Савула Дмитровичі 7430, о. А. Михаліха Кропивник ст. 7010; по 7000: о. Т. Кутний Августівка, збірка з Новосілки заг., Трудовичі і Митулин, о. І. Луцишин Остаховичі, о. І. Скубиш Селиська 6900, гр. кат. ур. парох в Гаях 6900, ур. парох. Прошева 6809, гр. кат. ур. в Товстенькій 6773, о. Д. Вахняк в Сороках 6700, о. Ю. Гунецький Любеня 6700; по 6500: о. Щуровський Маркова, о. А. Козенко Подельщин, о. В. Стадник Іловче 6473, Парохіяне Ракоболт 6425, тов. епарх. „Поміч" Перемишль 6284, о. П. Коблак часть зб. в Липиці д. 6276; по 6000: о. А. Лонкевич Потутори, гром. Рихвальд, д-р Вохнянин, о. С. Крижановський Либохора, о. Гошевський Фельштин, З. Гжицький Довге, Н. Булейчук Новий Торг, Комітет Гусьне нижне 5767, о. В. Стеблецький 5760, о. Л. Яримович, Корничі 5728; по 5500: громада Монастириська, о. М. Антонида Мальчиці збірка Мерщів Городок 5400, о. Курилас Жиравка 5302, збірка учит. неприн. такса за іспит шк. Шашкевича 5220, гром. Глебівка зб. 5200, збірка Заболотці 5165, о. Коновалець Малехів зб. 5100, Евг. Л[illegible]цький Підгайці зб. в церкві 5028, по 5000 Мин. Степанів Заболотці, Гр. Казанівський Трійця, д-р С. Бохенський Збараж, Церква Стрілиська Старі, о. С. Чижович Лужок дол., Діти Защикова і упр. М. Коновалець, Леон. Дзедзінський Львів, Степан Миколин Люх, І. Олтинський Збірка, о. А. Брамовський Волостків, д-р С. Федак для акад., о. С. Добрянський Монастирець, о. І. Яворський Стрільбичі, М. Навроцький Семутова. Антін Нуд Чернелява, о. І. Пляцко Літина мала, Ф. Кузьмичова Львів, о. Петро Яцишин Репянка, 4861 о. Ю. Паук Тернопіль, о. М. Горчинський Жидачів 4610, о. Д. Паланиця Паличче 4600, по 4500 Церква у Вербові, тов. „Просвіта" в Козовій, Ур. Польонії з нагод. іменин Назарука, о. Т. Цегельський Струсів зб. 445, о. В. Дмитрасевич Ліско 4400, по 4281 збірка в Церкві Чернушовичі, Уряд Парох. Чернушовичі зб., 4265 П. Яремишин Скалат, 4225 Лука Гарматій Могильниця, 4250 о. М. Дуркот Боховат, 4100 Ур. Парох. у Винограді, 4085 збірка в Стрентові.

Просвітна організаційний фонд Тов-а „Просвіта".

751) чит. „Просвіта" в Скалі 2000 кличе: Семена Мелимуку, Анатоля Яворового, Івана Яцишина, Івана Циганьчука і А. Модного в Скалі; 752) о. М. Осадця в Ходачкові 2000; 753) С. Никифорак в Станиславові 2000; 754) о. А. Навроцький в Викторові 2000 кличе: о. М. Білика в Скоморохах, о. С. Лежогубського в Свистільниках, о. В. Винявського в Кутисках; 755) А. Мацьків в Стрілиськах нових 1000 кличе: З. Баковську, Ксеньку Нізінкевич і Пелягію Скрут в Стрілиськах нових; 756) С. Максимович в Бориславі 1000 кличе: О. Іванчука, інж. Шалевича і Т. Дуба — усіх в Бориславі; 757) о. К. Лотоцький в Литвинові 1000 кличе: о. Н. Селезінку в Янчині, о. В. Залуцького в Белелуї і о. О. Гайдукевича в Носові; 758) М. Ковальський в Стрию 1000 кличе: А. Попелюка в Чорткові, О. Яківчика в Городенці і В. Мясевича в Грималові; 759) д-р В. Електорович в Чорткові 1000 кличе: Яскулякову, Пігутову в Чорткові; 760) Ф. Гродський в Скалі 2000 кличе: І. Чорпіту, Г. Байлюка, Т. Раввова, М. Поліщукову в Скалі і С. Савчаківну в Копичинцях; 761) д-р М. Воробець 10.000 кличе: д-ра І. Сохацького, В. Павлусевича в Калуши і д-ра Р. Курбаса в Рожнітові; 762) чит. „Просвіти" в Бурдяківцях 1000; 763) Г. Чубатий в Лютовисках 1000 кличе: П. Будівну, І. Ганаса, В. Кобільника, о. М. Паславського, А. Свистуна в Лютовисках, Т. Яскуляка в Чорткові і д-ра Т. Коритовського в Яблонові; 764) Д. Гаврилюк в Звинячи 1000 кличе: н. Грошюка, Й. Ковбасюка в Полівцях, І. Дембіцького в Росохачи; 765) о. Ю. Левицький в Руськім селі 1000; 766) М. Чубатівна в Юнашкові 1000 кличе: Г. Білоусову, Н. Коханівну в Серниках середних, М. Лусовичівну, М. Крайчиківну, П. Курилюскову в Бурштині, Т. Барлащевського в Настащині і С. Салика в Юнашкові; 768) чит. Чернів 1000 кличе: о. Салі, В. Згобу, Й. Цісельського в Черніеві, 769) М. Королюк в Черніеві 1000 кличе: М. Сарата, В. Данилюка, Д. Стефінина, О. Кіндрата в Черніеві; 770) чит. Сілець 1000 кличе: М. Пушку, С. Длову і М. Зізука в Сільци; 771) Петро Гелемей у Львові 1000 кличе: Й. Цибика і І. Мандюка у Львові; 772) М. Новосілдий у Вікні 1000 к. Кушніра, Г. Пилипова і Торговельну Спілку в Волкові; 773) В. Кордуба 2000 кличе: Д. Західного в Бережанах, д-ра Д. Насаду в Микулинцях і д-ра М. Рибака в Глинянах; 774) В. Кордуба в Бережанах 1000 кличе: о. Гаруха, о. Томовича в Вербові і о. Мігоцького в Шибалині; 775) рад. В. Кордуба в Бережанах 1000, кличе: о. Кордубу в Бережанах. С. Кордубу в Саранчуках і о. Брилінського в Курянах, 776) В. Кордуба 4000 кличе: о. А. Гутковського в Бурштині, о. І. Коцюбу в Завалові, о. І. Токара в Підгайцях, Ю. Дудровича в Бурштині, М. Яримовича і А. Ловицьку в Підгайцях; 777) Ю. Кордубова в Бережанах

4000 кличе: Г. Івенцеву в Улянові, Н. Кучерову, І. Студенську у Львові; 778) Ю. Кордуба в Бережанах 2000 кличе: Ю. Шмериковського в Печеніжині, д-ра С. Старосольського у Львові, І. Соломору в Бокова; 779) П. Турковський в Вікні 1000; 780) М. Вахнюк в Красноїлі 2000 кличе: д-ра К. Трильовського у Відни, Л. Бачинського в Станиславові, О. Назарука в Ню Йорку; 781) І. Дорожинський в Угнові 1000; 781) М. Придаткевич в Кольбушовій 5000 кличе: О. Терлецького у Львові, А. Проскурницького в Мельцу, о. І. Собчака в Ходовичах; 782) о. І. Бохенський в Красносельцях 1000; 783) О. Ванкевич в Збаражи 1000 кличе: Я. Трояківського і І. Буцяка в Підволочиськах; 784) Д. Казимира в Чорнієві 1000 кличе: О. Перепічку в Хохонові, П. Хомина в Кунашові, Т. Букатчука в Галичи, І. Красного в Залукві; 785) д-р Д. Сеник в Новім селі 4000 кличе: д-ра Г. Стецюка в Верешиці, С. Костецького в Токах, С. Грегорощука в Підволочиськах; 786) Я. Бекирський в Розворянах 1000.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Праві на конто Видавн. Спілки „Діло" у Львові, а нас повідомити листівною. — *Адміністрація.* 1—4

Комунікат У. П. Т.

До Усіх Кружків У. П. Т. в краю.

З огляду на те, що в дни 1. падолиста с. р. відбудеться Загальний Зїзд Тов а, Головна Управа У. П. Т. взиває всі Кружки, щоби на підставі §. 47. статуту відбули Збори задля вибору відпоручників на Зїзд. На кождих 20 членів Кружка припадає один відпоручник з тим, що Кружок мусить мати найменше одного відпоручника.

Відпоручник не може мати більше, як дві повновласти.

Кождий відпоручник мусить бути заосмотрений леґітимацією виданою Старшиною Кружка.

Порядок дневний подасть Головна Управа до відома в часописях. IX 2—3

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

Вп. ОО. стаииел. епархії зволять оголосити: Хто повертаючи з відпусту в Зарваниці в день св. Петра і Павла, згубив в Білявинцях 37.040 Мп., нехай зголоситься на постерунку держ. поліції в Білявинцях пов. Бучач. 877 1—2

Субота, 21. X. 1922. СОКІЛЬСЬКИЙ ВЕЧІР з товариськими забавами і танцями уладжує Сокіл-Батько у власній салі при вул. Руській 20. 882 1—1

Вписи на осінний двомісячний курс торговельний для усіх доступний при Торговельній Школі Тов. „Просвіта" у Львові вул. Корняктів ч. 1, приймаються щоденно від 10—11 рано, а в пятницю і суботу від 4—5 по пол. Наука пічнеться 16. п. м. о год. 6. по пол. — Управа. 878 1—3

Засідання Головного Виділу „Союза Українок" відбудеться в четвер, 12. п. м., о год. 6. вечером в домівці Товариства. На порядку нарад: скликання Загальних Зборів і инші дуже важні справи, тому взивається всіх членів прибути безумовно на засідання. 873 2—2

Український Фонд воєнних вдовиць і сиріт. Приняті як члени-основателі (вкл. найменше 1.400 мп.): Д-р Іля Салагуб, Львів (1.400 мп.); Іван Сеньшин, Львів (1.500 мп.); Роман Ковалів, Синік (1.500 мп.); як члени спомагаючі (вкл. найменше 350 мп.): Василь Шевчук, Львів (500 мп.); Іван Левицький, Львів (500 мп.); Богдан Загайкевич, Ласківці (500 мп.); жертви зложили: Вікторія Білинська, Рогатин, з жіночого фестину 6.565 мп., о. Райтеровський, Совоки, від парохіян 11.300 мп., Аматорський Кружок при „Бесіді" в Делятині 5.600 мп., „Світ Дитини", від передплатників збірка 23.371 мп., Український Запомоговий Комітет, Гемтремк, Міч. Америка, 33·70 дол. (192.090 мп.), Український Червоний Хрест, Канада (через Вп. Остапа Луцького) 50.000 мп., Братство св. Стефана, Чікаго, Америка, 41.500 мп., „Народня Торговля", Львів з чисто о зиску 1920 і 1921 р.: 30.000 мп. Всім названим Добродіям щиросердечне „Спасибіг!". 884 1—1.

На „Рідну Школу" зложив п. Антін Майка з Новосілок 2.000 мп. і кличе на сю квоту пп. Емілію Туркевич з Ліска, Івану Туркевич з Триганки і О. Левицького з Ременова. П. Микола Матвіїв з Підлубець 1.000 мп. і кличе пп. Василя Крису учит. з Новосілки кард., Гриця Корчинського учит. в Угнові і читальню „Просвіти" в Підлубцях. IX. 1—1

Максим Гнідець і Нуся Іжакова повідомляють знакомих, що їх вінчання відбулося дня 15. VII. п. р. в церкві св. Юра у Львові. Місто повідомлень зложили молоді 4.000 мк. на цілі „Взаїмної Помочи Українського учительства". 886 1—1

Максим Гнідець зложив 1500 мп. на „Рідну Школу", як неприйнятий гонорар Всеч. о. Пшепюрським адм п. Любича Князі за оголошення оповідей, а 500 мп. від тов. Івана Луцейка учит. в Любичі камер. 886а 1—1

ПОДЯКА.

Страшна судьба постигла нашу родину. Дня 27. 9. умерла моя донька а наша сестра Марія НАЗАРКЕВИЧІВНА, старший почтовий офіціял в Тернополі. В цім страшнім горю не забули про нас добрі серця. Тож нехай буде нам вільно цею дорогою зложити Їм як найщирійшу подяку. В першу чергу клонимо голову перед Вп. Панством Демчуками, які до послідної хвилі були розрадою для Покійної. Не забудемо Вашого доброго серця і Ви, Вп. п. Стефане Городецький, з цих днів. Невисказано сердечно дякуємо Впр. о. Шамбеляну С. Городецькому деканови з Вербиловець за провід в похоронах, а Впр. оо. Курдикови, пароховн в Рогатина і В. Демчукови сотр. з Вербиловець за співучасть. Дякуємо сердечно за участь в похоронах Вп. пп. Ґурґуловій, Мельниковій і Гриниковій, як делегаткам „Жіночої Громади" в Рогатині, як рівнож Вп. п. Мик. Угринови проф. української гімн. в Рогатині, як делегатови тоїж гімназії. Дякуємо сердечно і Вп. п. Начальникови почти і решті присутному урядництву. Щира подяка належиться від нас і Вп. п. Ґурґулам і Пеліховським, Вп. пп. Березяковій, Мілєсівній, Мишковській та решті Вп. Пань і Панів, які звеличали своєю присутністю цей сумний обряд та не пожаліли свого труду та прибули в так недогідну погоду, щоб віддати послідну прислугу Покійній. Не забудемо ніколи великої прислуги, яку віддав Покійній хор академічної молодіжи з Рогатина, звеличавши похорон своїм чудовим співом. Вкінці дякуємо сердечно за участь Братству хлопців і дівчат та численно зібраним місцевим громадянам. Осібна подяка належиться від нас ще Вам, Марийо Челядин і Вашій Родині, Вам п. Третяк і Вам п. Борушевський, що оказали тільки зичливости для нас підчас хороби Покійної та що так щиро занялись Її похоронами. Нехай Вам Всім згаданим Всевишній стократно винагородить за Ваші труди та за Ваші добрі серця.

МАТИ І СЕСТРИ.

885 1—1

Дрібні оголошення.

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Гебльярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружлячки, Віндн, Трансмісії, Паси поручає „Пільот", Львів Баторого 4. 1277б) 0—30

ЧЛЕН редакції „Діла" просить в української інтелігентної родини одну кімнату. — Адмістр. „Діла".

АДВОКАТ у Львові пошукує від 1. падолиста с. р. рутинованого конціпієнта, по змозі з правом субституції. Зголошення з поданням условин і короткого curriculum vitae висилати до адміністрації „Діла" під „Адвокат". 632 10—?

ВАПНО, цеглу, дахівку, бляху, цемент, машини, мотори вальці, каміння продає „УБУС" Львів, Оссолінських 6. XVI 9—20

ПОШУКУЄТЬСЯ доброго столяра нежонатого до робіт столярських, меблевих і т. п. за винагородженням після умови. Харч і помешкання на місци. Свідоцтва пожадані. Зголошення приймає будівничий Козачок, Знесіння ч. 103, Кольонія коло Львова. 827 5—5

КОНЦІПІЄНТА І СОЛИЦИТАТОРА потребує адвокат Д-р Стефан Мудрецький в Т. в тім місті, побіч Залізняк Неприняті оферти остануть без відповіди. 855 3—3

ІНСТРУКТОРКИ вправної шукаю сейчас для учениці з III. кл. гімн.-реальн. і ученика з III. кл. народної. Зголошення і условия листовно. Надлісництво Остави к. Делятина. 860 2—5

НОТАР в Богородчанах прийме солицитатора вробленого в справах спадкових. 861 2—3

ПОШУКУЄТЬСЯ до помочі урядника лісового; самовільного майстра шляхів (Bahnmeister) і бугальтера до провадження канцелярії, лиш в німецькій мові. Зголошення найдальше до 15/X. слати на адресу: Т. Чабан, Душатин п. Команьча. 874 2—2

СКЛАД НОТ Романовича 11, біля площі Академічної. Висилка на провінцію. 879 1—4

ВИЇЗДЖАЮ на кількамісячний побут до Сполучених Держав пів. Америки, — Прийму безінтересовно всякі поручення. Адресувати: Володимир Юрковський, Народна Гостиниця, Косцюшка 1, Львів. 881 1—4

200 КІРЦІВ картофель à 6.000 мп. на продаж. Ласкаві зголошення під „Господар" до Адм. „Діла". 887 1—1

ПРИЙМУ лекцію в місті або на селі з низших клас гімн.-реальн. Вчу добре по французьки, проваджу хор. — Ласкаві зголошення під „Доктор" в Адм. „Діла". 887а 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10